

OKTOBER 2024
VASSBAKK & STOL AS

ADDRESS COWI AS
Kvaløygata 3
5537 Haugesund
Norway
TEL +47 02694
WWW cowi.com

DETALJREGULERING FOR AKSDAL RESSURSPARK

FORSLAG TIL PLANPROGRAM

OPPDRAGSNR. A286695
VERSJON 2.0
UTGIVELSESDATO 24.10.2024
UTARBEIDET AAAE/ADHK
KONTROLLERT WEG

INNHOOLD

1	Bakgrunn	5
2	Prosess og medvirkning	6
2.1	Plan- og utredningsprosessen	6
2.2	Medvirkning	8
3	Beskrivelse av dagens situasjon	10
3.1	Beliggenhet og adkomst	10
4	Om planforslaget som skal utarbeides	14
4.1	Hensikten med planarbeidet	14
4.2	Planavgrensning	16
4.3	Alternativer	18
5	Overordnede rammer og føringer	20
5.1	Gjeldende reguleringsplaner	20
5.2	Annet igangsatt planarbeid	20
5.3	Kommuneplaner	20
5.4	Overordnede fylkesplaner	21
5.5	Statlige føringer	22
6	Konsekvenser for miljø og samfunn	24
6.1	Generelt	24
6.2	Landskapsbilde	26
6.3	Naturmangfold	26
6.4	Trafikkavvikling og trafiksikkerhet	27
6.5	Forurensing	27
6.6	Klimagassutslipp	28
7	Andre temaer	30
7.1	Nærmiljø og friluftsliv	30
7.2	Naturressurser	30
7.3	Kulturminner og kulturmiljø	32
7.4	Næringsliv	32
7.5	Barn og unge	32
7.6	Teknisk infrastruktur / overvannshåndtering	32
7.7	Geologiske forhold	32
7.8	Universell utforming	33

8 Risiko og sårbarhet (ROS)

34

1 Bakgrunn

Vassbakk & Stol AS planlegger etablering av en ressurspark sør for Akسدal Næringspark, i Tysvær kommune. Firmaet har spesialisert seg bl.a. på masseforflytting og grave- og sprengningsarbeider. De har hovedkontor i Kopervik på Karmøy, og er et datterselskap til Skanska Norge AS.

Innenfor ressursparken skal det legges til rette for å gjenvinne overskuddsmasser fra egne og andre entreprenørers anleggsprosjekt. Det aktuelle området er i dag ikke detaljregulert, og det skal derfor utarbeides detaljreguleringsplan for området.

Vassbakk & Stol AS er forslagstiller for planarbeidet. COWI AS er engasjert som plankonsulent og skal på vegne av forslagsstiller utarbeide en detaljreguleringsplan for området. Reguleringsplanen vil legge til rette for følgende virksomhet:

- › Uttak av steinmasser for bruk i anleggsprosjekter
- › Etablering av knuseverk for produksjon av pukk mv.
- › Gjenvinne overskuddsmasser fra egne eller andre entreprenørers anleggsprosjekt gjennom blant annet:
 - › mellomlagring for senere bruk i anleggsprosjekter
 - › vaskeanlegg og sortering av løsmasser for gjenbruk
 - › ev. knusing av mottatte sprengsteinmasser
 - › lokalt sluttdeponi for **restfraksjoner etter gjenvinning** (rene masser)
 - › mottak av asfalt fra anleggsprosjekter før videre bearbeidelse
 - › mottak av rivingsavfall slik som betongkonstruksjoner for gjenbruk av betong og utsortering av armeringsjern mv.
- › Gradvis etablering av nye landbruksarealer over rene masser som er lagt i sluttdeponi ved å dekke deponiområdet med matjord.

Planområdet er satt av til LNFR-område (Landbruk-, Natur- og Friluftsområde) i gjeldende kommunedelplan «Aksdal-Førre». Med det som grunnlag og basert på føringer i «Forskrift om konsekvensutredninger» er det vurdert at planarbeidet skal konsekvensutredes. Dette planprogrammet beskriver de relevante temaene som skal utredes.

2 Prosess og medvirkning

2.1 Plan- og utredningsprosessen

Reguleringsplaner er hjemlet i *Plan- og bygningsloven*¹. Planprosessen skal følge klare føringer for å sikre forsvarlig planlegging som tar hensyn til ulike interesser.

En reguleringsplan for den typen tiltak som denne planen skal gjelde for er i tillegg omfattet av *Forskrift om konsekvensutredninger*². Forskriften har til hensikt å sørge for at hensyn til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under utarbeidelsen av planen. Forskriftens §§ 6 og 8 tar for seg hvilke planer som skal ha konsekvensutredning (KU) eller som skal vurderes konsekvensutredet.

I en reguleringsplanprosess med krav om konsekvensutredning (KU) etter Vedlegg I i forskriften (jf. § 6) skal det i tillegg utarbeides et planprogram før arbeidet med konsekvensutredninger starter og planen utarbeides.

Planprogrammet har til formål å gjøre rede for hva reguleringsplanen skal inneholde, den skal beskrive prosessen og vise hvordan medvirkning skal sikres. I tillegg

¹ Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og distriktsdepartementet)

² Forskrift om konsekvensutredninger, 2017, Klima- og miljødepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet

Figur 2-1 Figuren viser en generell oversikt over hvordan en formell planprosess er bygd opp for en reguleringsplan med krav om konsekvensutredning.

Det ble avholdt oppstartsmøte for planarbeidet med Tysvær kommune 04.04.2024 der forslagsstiller og COWI som plankonsulent presenterte planene og planinitiativet ble drøftet.

Oppstart av planarbeidet er varslet, og forslag til planprogram har vært på høring sommer/høst 2024. Som følge av innkomne innspill og merknader fra høringen er det gjort mindre justeringer på planprogrammet før dette leveres til politisk behandling i Tysvær kommune oktober 2024.

Videre fremdrift er ikke fastsatt, og skal avklares med Tysvær kommune, hvor blant annet kommunens arbeid med ny arealdel av kommuneplanen skal hensyntas.

2.2 Medvirkning

Lowverket gir klare føringer i forhold til medvirkning i planprosesser. Naboer, offentlige myndigheter, interessegrupper og andre sentrale parter i saken blir varslet gjennom brev ved oppstart av planarbeidet. I tillegg annonseres planarbeidet i lokal avis og på kommunens nettsider, slik at også øvrige har mulighet til å følge med og/eller komme med innspill til planarbeidet.

En standard planprosess for reguleringsplaner innebærer at det i første omgang blir varslet oppstart, for å innhente innspill og merknader, før arbeidet med å utforme planen blir satt i gang. For dette planarbeidet er det krav om utarbeidelse av planprogram i planarbeidet. Planprogrammet blir lagt ut til offentlig ettersyn/på høring samtidig som det varsles om oppstart av planarbeidet. Planprogrammet fastsettes ved politisk behandling, noe som sikrer politisk forankring tidlig i planprosessen.

Etter at planforslaget er 1. gangs behandlet i kommunen blir dette lagt ut til offentlig ettersyn/høring slik at de som har interesser i saken kan uttale seg om forslaget og komme med merknader til innholdet.

Tysvær kommune legger ut oppstartsvarselet og etter hvert planforslaget til offentlig ettersyn/høring på sine hjemmesider under fanen Kunngjøringer, jf. <https://www.tysver.kommune.no/samfunnsutvikling/kunngjoringer/>. Aktuell lokal avis er i denne plansaken er Tysvær Bygdablad.

Planforslaget kan ev. fremmes for regionalt planforum for å komme i dialog med offentlige høringsinstanser som kan gi råd for videre planarbeid. Dette bør skje før planen er ferdig utarbeidet, men samtidig må det ligge føre et tilstrekkelig godt

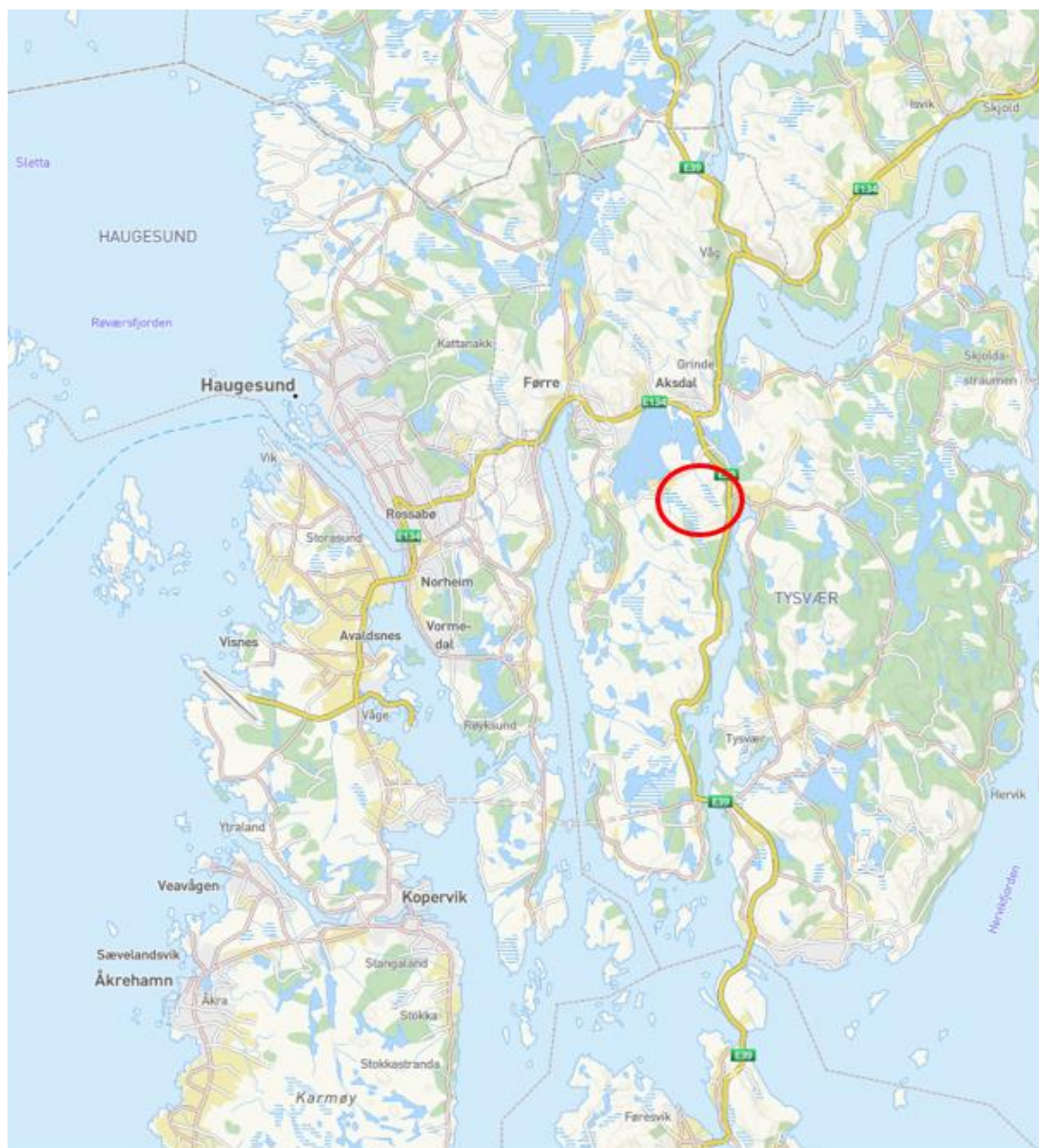
grunnlag for innholdet i planen slik at det er noen konkrete forhold som kan drøftes. De offentlige myndighetene kan komme med råd om den videre planprosessen. Det er Rogaland fylkeskommune som inviterer til planforumet og som kaller inn de offentlige instansene som er relevante for planarbeidet.

Det er vurdert å ikke være behov for medvirkning utover det som ligger i lovkravet. Dersom det kommer frem informasjon eller innspill under arbeidet med planforslaget som kan påvirke enkelte interesser, vil det være aktuelt å orientere de som blir påvirket for videre dialog.

3 Beskrivelse av dagens situasjon

3.1 Beliggenhet og adkomst

Området som er planlagt regulert ligger sentralt på Haugalandet, langs E39, sør for Aksdal i Tysvær kommune. Arealet ligger i direkte tilknytting til eksisterende industriområde – Aksdal Næringspark.

Figur 3-1 Oversiktskart over deler av Haugalandet. Omringet areal viser plassering av planområdet.
Kartkilde: kommunekart.com

Eiendommen som blir omfattet av planarbeidet er i hovedsak gnr. 8 bnr. 1. I tillegg inngår deler av gnr. 8 bnr. 10 og 71, og gnr. 7 bnr. 3 i varslingsområdet.

Den største delen av området er i dag ubebygde naturområde. Deler av terrenget er sidebratt med en markant dal fra nord mot sør. Varslet planområde omfatter også mindre arealer som inngår i gjeldende reguleringsplan for Akسدal Næringspark. Dette for å sikre arealer til adkomstveg til ressursparken.

3.1.1 Dagens bruk av området

Varslet planområde består i dag i hovedsak av ubebygde naturområder.

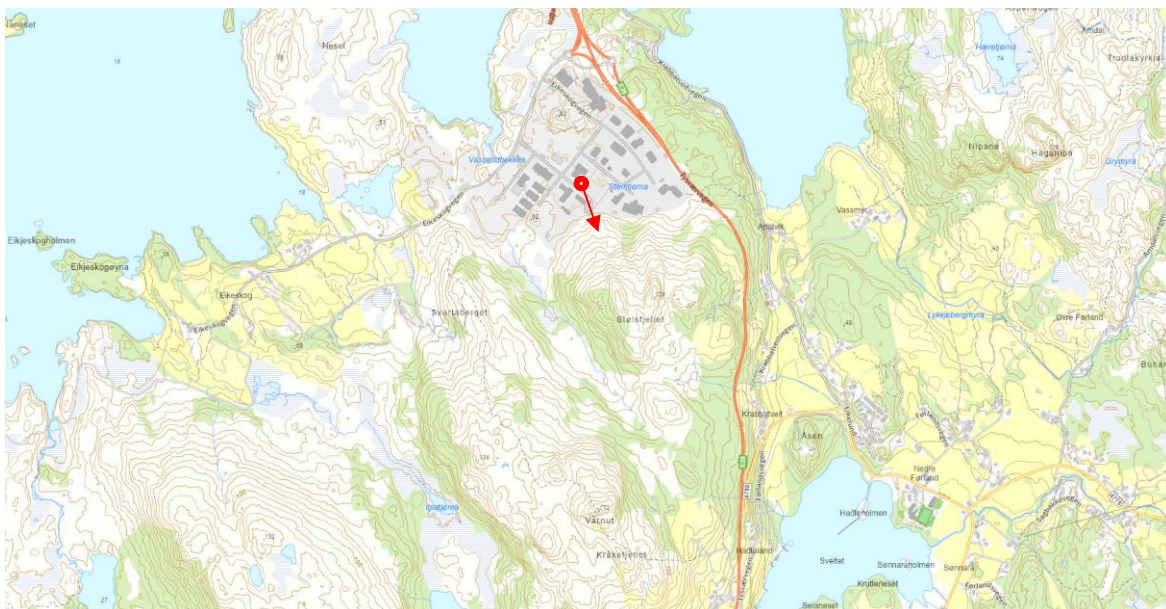
Figur 3-2 Ortofoto viser planområdet sør for Akسدal Næringspark. Kartkilde: kommunekart.com

3.1.2 Vegetasjon og terreng

Området ligger i et variert terreng med et dalsøkk mellom to høyder, jf. høydekoter i kartutsnittet under.

Figur 3-3 Sikt mot sørøst fra midt i Aksdal Næringspark (jf. markert punkt i kartet under). Etter at dette bildet ble tatt er det oppført bygninger innenfor har næringsparken. Kilde: Googlemaps.com.

Figur 3-4 Oversiktskart som viser terrengforhold. Rød markering med pil, viser utgangspunktet og retning for bildet i figuren over. Kartkilde: temakart-rogaland.no

Innenfor området er det i hovedsak et tynt vegetasjonsdekke over bergmasser. Det er noen arealer skog/trær i området og ellers i hovedsak mye fjell i dagen. Det er noen mindre myrområder nord i planområdet i overgang mot regulerte industriområder. Videre er det noen myrområder/vassdrag i og i nærheten av planområdet. Området er registrert i temakart-rogaland.no med viltområde og naturtype elvedelta.

3.1.3 Eksisterende bebyggelse

Det er ikke bebyggelse innenfor varslet planområde. Den type virksomhet som det her planlegges for kan ha et stort influensområde mtp støy, luftforurensning og de visuelle kvalitetene. Arealet ligger ikke langt fra de mest sentrale bolig- og sentrumsområdene i kommunen Aksdal og Frakkagjerd.

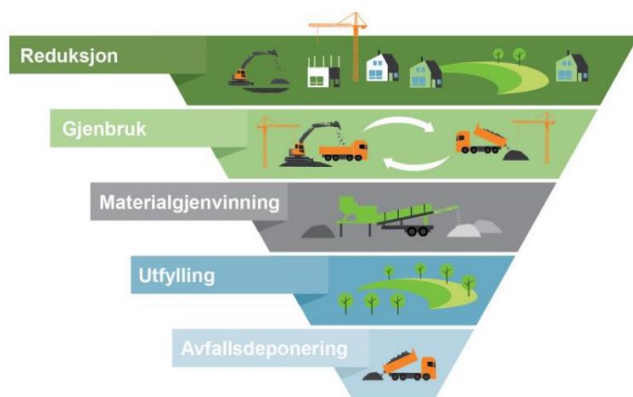
Varslet planområde grenser i nord til reguleringsplanområdet for Aksdal Næringspark som fortsatt er under utbygging. Reguleringsplanen for næringsparken legger til rette for lettere industri.

Øst for planområdet ligger dagens E39, og øst for europavegen er det spredd boligbebyggelse. Vest for planområdet er det noen boliger og ellers noe utbygd areal for landbruk/næring. I sør er det i hovedsak urørt areal med unntak for noe landbruksareal med tilhørende bebyggelse.

4 Om planforslaget som skal utarbeides

4.1 Hensikten med planarbeidet

Hensikten med planarbeidet er legge til rette for etablering av en ressurspark i forlengelse av eksisterende næringsområde – Aksdal Næringspark. Formålet med etableringen av ressursparken er å etablere et tilbud bygg- og anleggsbransjen på Haugalandet mangler i dag, hvor intensjonen er å gjenvinne overskuddsmasser fra private og offentlige anleggsprosjekt. Dette vil blant annet omfatte vaskeanlegg og sortering av fyllmasser – omgjort til rene masser for gjenbruk, mellomlagring for senere bruk, mottak av asfalt og mottak av rivingsasavfall (betong) for gjenbruk og utsortering av armeringsjern. For å sikre økonomisk bærekraft i prosjektet vil det også etableres et masseuttak med knuseverk og produksjon av pukk, og andre fraksjoner. Forslaget vil være et viktig tiltak for å bidra til at regionen kan oppnå 70% gjenbruk og gjenvinning av overskuddsmasser slik det er ambisjoner om i «sørfylket» gjennom regionalplan for massehåndtering på Jæren 2018 – 2040. I «Ressurspyramiden/avfallshierarkiet» er gjenbruk og gjenvinning viktige bidra for å redusere ressursbruken og klimagassutslippene i bygg- og anleggsbransjen, og Aksdal ressurspark vil være et viktig bidrag for å oppnå ønskede målsetninger.

Figur 4-1 Ressurspyramiden - danner rammen for regionalplanens strategier for mer bærekraftig massehåndtering.
Figur: Berit Sømme

Reguleringsplanen vil derfor legge til rette for følgende virksomhet:

- › Uttak av steinmasser for bruk i anleggsprosjekter
- › Etablering av knuseverk for produksjon av pukk mv.

- › Gjenvinne overskuddsmasser fra egne eller andre entreprenørers anleggsprosjekt gjennom blant annet:
 - › mellomlagring for senere bruk i anleggsprosjekter
 - › vaskeanlegg og sortering av løsmasser for gjenbruk
 - › ev. knusing av mottatte sprengsteinmasser
 - › lokalt sluttdeponi for restfraksjoner etter gjenvinning (rene masser)
 - › mottak av asfalt fra anleggsprosjekter før videre bearbeidelse
 - › mottak av rivingsavfall slik som betongkonstruksjoner for gjenbruk av betong og utsortering av armeringsjern mv.
- › Gradvis etablering av nye landbruksarealer over rene masser som er lagt i sluttdeponi ved å dekke deponiområdet med matjord.

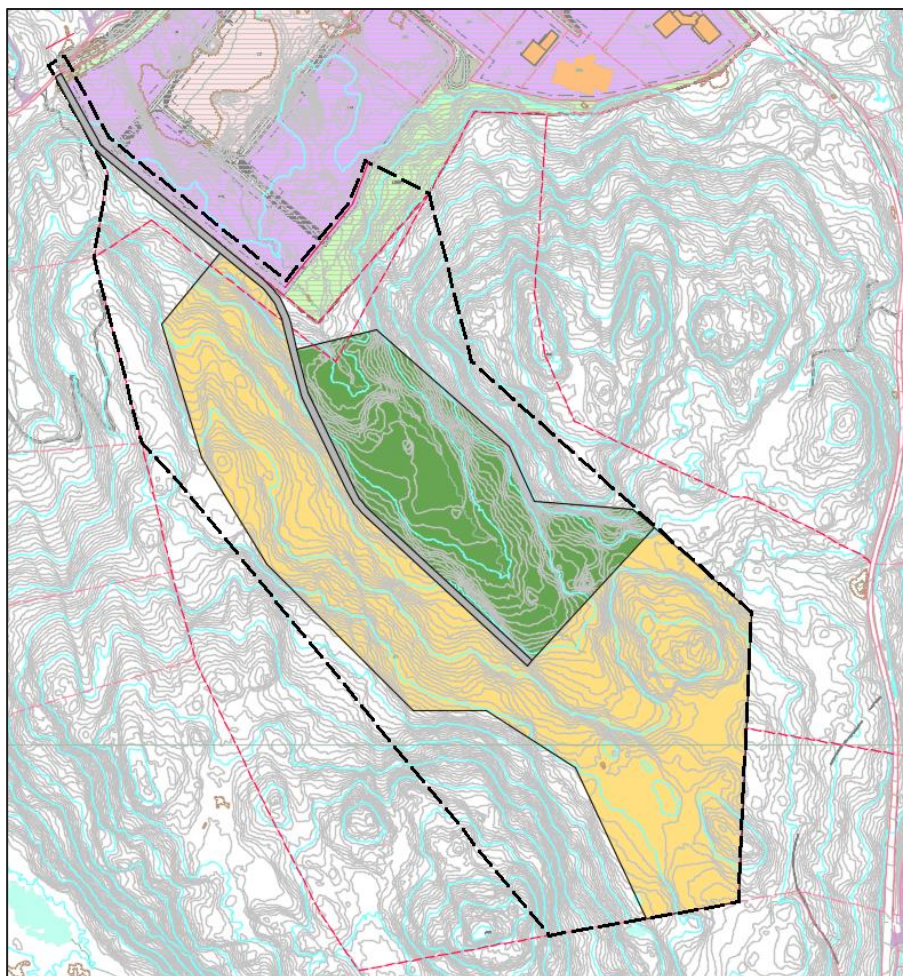
Behovet for denne type anlegg er stort i bygg- og anleggsbransjens grønne omstilling. I mange bygg –og anleggsprosjekter medfører massehåndtering store klimagassutslipp, og transport representerer en stor andel av det totale utslippet. Reduksjon av transportbehovet og gjenbruk/gjenvinning av masser er derfor sentrale elementer. Planområdets svært sentrale plassering på Haugalandet bidrar til å redusere transportbehovet.

4.2 Planavgrensning

Kartet under viser området som det varsles oppstart for. Det varslede planområdet er på ca. 510 daa.

Figur 4-2 Planavgrensning for varslet planområdet. Kilde: kommunekart.com og COWI AS

Figur 4-3 Skisse som viser prinsipp for arealbruk innenfor reguleringsplanen. Kilde: COWI AS.

På figuren vises foreløpig planområde med svart stiplet strek. Røde stiplede linjer viser eiendomsgrenser.

Planområdet starter i nord ved Eikeskogvegen der det etableres kryssområde for ny kjøreveg på vestsiden av Aksdal Næringspark og videre sørover og inn i planområdet. Veggen plasseres delvis innenfor areal som inngår i gjeldende reguleringsplan for Aksdal Næringspark. Varslingsområdet omfatter derfor deler av gjeldende reguleringsplan, slik at byggegrenser i denne planen kan tilpasses formåls grensen for ny kjøreveg i planforslag for Aksdal Ressurspark. Videre overlapper deler av planområdet med varsla planområder for kommunedelplan for ny E39 (planid 202402). Det vil derfor være viktig med god dialog med Statens vegvesen i planarbeidet, og dersom dette forholdet ikke kan svares ut før planen skal legges ut til offentlig ettersyn og høring vil vi trolig måtte redusere planområdet.

Område angitt med gul skravur viser mulige arealer der det er planlagt å ta ut

steinmasser og etablert virksomheter knyttet ressursparken. Dette området er på ca. 225 daa og kan bli planert ut på ulike nivåer. Område angitt med grønn skravur viser areal planlagt brukt til sluttdeponi for rene masser. Dette området er på ca. 95 daa og vil gradvis bli satt i stand til landbruksarealer. Område vist med lilla skravur i nord er områder som er regulert til industri i gjeldende reguleringsplan for Akسدal Næringspark. Endelig avgrensning av de ulike områdene med fremtidige planeringsnivå, samt intern kjøreveg vil bli avklart i forbindelse med planarbeidelsen. Arealer innenfor planområdet som ikke vil inngå i ressursparken vil bli regulert til LNF-områder.

Som det fremgår av planinitiativet vurderte forslagsstiller også muligheter for etablering av virksomheter knyttet til biokull-, asfalt- og betongproduksjon innenfor ressursparken. Tysvær kommune har i referat fra oppstartsmøtet gitt føringer om at denne type industri ikke bør etableres i dette området.

4.3 Alternativer

4.3.1 0-alternativet

I henhold til *Forskrift om konsekvensutredninger* skal det redegjøres for ulike alternativer i samband med konsekvensutredningene. "0-alternativet" er et generelt uttrykk for den situasjonen man kan tenke seg dersom et planlagt tiltak ikke blir gjennomført. I dette tilfellet vil et 0-alternativ være situasjonen der området ikke blir tatt i bruk til næringsformål, uten blir liggende urørt slik det er i dag, dvs. dagens situasjon.

4.3.2 Alternativ 1

Alternativ 1 er det alternativ som reguleringsplanen er tenkt skal reguleres for. Utgangspunktet for valg av denne plasseringen er at det finnes steinmasser å ta ut, som vil være en ressurs for deler av virksomheten innenfor ressursparken. Etter at steinmasser er tatt ut vil gradvis andre virksomheter innenfor ressursparken bli etablert. Deler av området kan på lengre sikt benyttes for utvidelse av Akسدal Næringspark.

Utredningene i planprosessen vil vise om det er behov for å gjøre endringer eller tilpasninger av planområdet og/eller arealformålene for å sikre best mulige løsninger og samtidig sikre viktige allmenne interesser og verdier.

Det er ikke vurdert andre alternativer til plassering da området er konkret valgt ut på grunn av sin plassering sentralt på Haugalandet både i forhold til hvor massene

som er tenkt mottatt kommer fra, og for god og sentral transportavvikling. I tillegg er det steinmasser som kan tas ut i området, og området ligger i direkte nærhet til hovedvegnettet (E134 og E 39) og i tilknytning til Aksdal Næringspark.

I oppstartsmøtet med kommunen ble det konkret vurdert hvilke temaer som skal utredes eller vurderes i planprosessen og de er omtalte i kapittel 6.

5 Overordnede rammer og føringer

5.1 Gjeldende reguleringsplaner

Området er ikke regulert fra før, men det grenser til reguleringsplanen for Aksdal Næringspark i nord, PlanID 200801 – Aksdal Næringspark, Krabbatveit, vedtatt i 2007. Det varslede planområdet går inn noe i denne planen for å sikre at ny plan blir tilpasset den eksisterende planen og at det kan etableres adkomst til området.

5.2 Annet igangsatt planarbeid

Det er kjent at østre del av planområdet inngår i Statens vegvesen sin utredningskorridor for kommunedelplan for ny E39 Bokn–Bømlafjorden. Hvorvidt dette vil medføre at planområde for Aksdal Ressurspark må justeres må avklares med Statens vegvesen. Det forventes at Statens vegvesen vil avklare dette i forbindelse med deres uttale til oppstartsvarelet og ved høringen av planprogrammet. Nord for planområdet er det på høring detaljregulering for energifylllestasjon, døgnhvileplass for tungtransport og brannstasjon «Eikeskog Nord».

5.3 Kommuneplaner

Planområdet er satt av til LNFR-område i *Delplan 1* i kommunedelplan *Plankart 1 Aksdal – Førre Kommuneplan*³, PlanID 1146_201501, vedtatt september 2015. Formålet LNFR viser her til «areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag». Det er kommuneplanens bestemmelser som gjelder for Plankart 1. Kommuneplanen ble godkjent i september 2018, med mindre endringer i februar 2020, og gjelder for perioden 2019–2031.

Tysvær kommunen har startet arbeid med revidering av kommuneplanens arealdel. Kommuneplanutvalget har i møte 04.06.2024, vedtatt å legge forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel på høring. Ett av de tema

³ Plankart 1 Aksdal – Førre Kommuneplan, kommunedelplan, Tysvær kommune, 08.09.2015, <https://www.arealplaner.no/1146/arealplaner/177>

som skal utredes er massehåndtering fra utbyggingsprosjekter på et mer overordnet nivå.

5.4 Overordnede fylkesplaner

Regional plan for areal og transport på Haugalandet⁴ er veiledende for arealbruken for kommunene på Haugalandet. Den legger blant annet føringer for plassering av næringsareal og boligområder med fokus på regional samhandling som grunnlag for vekst og utvikling i regionen. Tanken er at lokalisering av næringsvirksomhet skal følge prinsippet om «Rett virksomhet på rett sted».

Fokuset er at virksomheter med stort arealbehov og færre besøkende/ansatte i forhold til arealet, høy bilavhengighet og liten betydning for sentrumsutvikling, lokaliseres utenfor tettsteder og med god tilgjengelighet til hovedvegnettet. Slike områder er klassifiserte som C-områder i planen, og omfatter transport, industri, lager og engros.

Regional plan for grønn industri – for areal- og kraftkrevende næring⁵ har til hensikt å se på utviklingen av grønn industri i et regionalt perspektiv og at dette blir balansert mot andre interesser og viktige samfunns mål. Målet med planen er å legge til rette for verdiskaping og arbeidsplasser innen grønn industri som bidrar til et naturnøytralt lavutslippssamfunn, og i dette ligger blant annet sirkulære løsninger og industriell symbiose, regional prioriterte næringsområder og miljø- og naturressurser.

Utviklingsplan for Rogaland – regional planstrategi 2021–2024⁶ beskriver retningen på samfunnsutviklingen som er ønsket for Rogaland. Viktige tema er bærekraftig utvikling (miljømessig, sosial og økonomisk), og det å redusere klimagassutslipp i alle samfunnssektorer.

⁴ Regional plan for areal og transport på Haugalandet, Rogaland fylkeskommune, 15.06.2016 / Hordaland fylkeskommune, 05.10.2016, <https://www.vestlandfylke.no/globalassets/planlegging/regionale-planer/atp-haugalandet-vedtatt-plan-web.pdf>

⁵ Regional plan for grønn industri – for areal- og kraftkrevende næring, Rogaland fylkeskommune, 14. juni 2023

⁶ Utviklingsplan for Rogaland – regional planstrategi 2021–2024, Rogaland fylkeskommune, 20. oktober 2020

5.5 Statlige føringer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027⁷

Dokumentet tar for seg hvilke forventninger regjeringen har knyttet til en rekke viktige tema i planlegging. Disse temaene er klima og energi, stedsutvikling, samferdsel og infrastruktur, verdiskaping og næringsutvikling, natur, kulturmiljø og landskap, samt helse, livskvalitet og oppvekstmiljø. I forventningene kommer det frem at Regjeringen legger til rette for grønn omstilling og økt bærekraftig verdiskaping som gir lønnsomme arbeidsplasser i hele landet.

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging⁸

Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport-planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling. Målet er at planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Den skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen⁹

Disse retningslinjene, sammen med plan- og bygningsloven, stiller krav om at barn og unge blir ivare tatt i plan- og byggesaksbehandling. Det stilles krav til fysisk utforming slik at barn og unge skal være sikret mot forurensing, støy, trafikkfare og annen helsefare. Dette er forhold som skal vektlegges i planarbeidet. Barn og unge ivaretas i planprosessen gjennom varslinger og offentlig ettersyn, samt i utarbeidelsen av planen der virkninger for barn og unge vil bli vurderte.

Retningslinjer for behandling av støy i planleggingen T-1442/2021¹⁰

Retningslinjen skal legges til grunn ved planlegging og behandling av planer og enkeltsaker etter plan- og bygningsloven. Formålet med retningslinjer er å legge til rette for en langsiktig arealdisponering og planlegging av det fysiske miljø som fremmer trivsel og bokvalitet, forebygger helsekonsekvenser av støy, og ivaretar og utvikler gode lydmiljøer og stille områder. Retningslinjen anbefaler at det blir

⁷ Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027, Kommunal- og distriksdepartementet, 20.06.2023

⁸ Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 26.09.2014

⁹ Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, Miljøverndepartementet, 20.09.1995

¹⁰ Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging, Klima- og miljødepartementet, 11.06.2021

beregnet to støysoner rundt viktige støykilder, en rød og en gul sone. I den røde sonen er hovedregelen at støyfølsom bebyggelse skal unngås, mens den gule sonen er en vurderingssone hvor ny bebyggelse kan oppføres dersom det kan dokumenteres at avbøtende tiltak gir tilfredsstillende støyforhold.

Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520)¹¹

Retningslinjene gir anbefalinger for hvordan luftkvalitet bør håndteres i kommunenes arealplanlegging. Hensikten med denne retningslinjen er å forebygge helseeffekter av luftforurensninger gjennom god arealplanlegging. Det er utarbeidet anbefalte luftforurensningsgrenser som skal legges til grunn ved planlegging av ny virksomhet eller bebyggelse.

¹¹ Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520, Miljøverndepartementet, 25.04.2012

6 Konsekvenser for miljø og samfunn

6.1 Generelt

Planforslaget må konsekvensutredes som følge av at foreslått arealbruk ikke er i samsvar med arealformålet i kommuneplanen. Videre faller størrelsen på de tiltak som planforslaget vil åpne for inn under Vedlegg I i *Forskrift om konsekvensutredninger* og det må derfor gjennomføres utredninger for å avklare om disse kan medføre fremtidige konsekvenser.

Tiltak der det er krav om konsekvensutredning etter Vedlegg I i forskrift om konsekvensutredninger:

- Vedlegg I pkt. 19 om uttak av steinmasser som omfatter minst 200 daa samlet overflate eller mer enn 2 millioner m³ masse. Foreløpig størrelse på område der det kan foretas uttak av steinmasser er på ca. 225 daa.
- Vedlegg II pkt. 11 bokstav k, om deponi av masse på land som omfatter minst 50 daa eller 50 000 m³ masse. Foreløpig størrelse på sluttdeponi for rene masser er på ca. 95 daa.
- Videre kan planen bli omfattet av punkt 24 i vedlegg I som omhandler næringsbygg, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmennyttige formål med bruksareal på mer enn 15 000 m² (ev. vedlegg II nr. 11j dersom bygningene er mindre).

Konsekvensutredninger har til hensikt å belyse hvilke vesentlige virkninger en plan kan forventes å ha i forhold til tema innenfor miljø og samfunn. Videre skal utredningene ta for seg avbøtende tiltak for eventuelle negative konsekvenser som kommer frem i samband med utredningsarbeidet. Basert på de temavise vurderingene vil det bli gjort en sammenstilling og helhetsvurdering av planen og dens virkninger, samt en anbefaling basert på dette.

Generell metodikk i konsekvensutredningen vil følge en av de to veilederne for gjennomføring av konsekvensutredninger, Miljødirektoratet sin veileder M-1941 eller Statens vegvesen sin håndbok V712. De to veilederne er tilnærmet like hverandre og begge vil gi tilstrekkelig godt grunnlag for en konsekvensutredning. Val av metode i utredningene vil være avhengig av hva som er mest hensiktsmessig

og av hvem som gjennomfører arbeidet og deres faglige kompetanse på de ulike metodene.

Grunnlaget for utredningene vil være slik det er vist til i punktene under, men framstillingen kan variere avhengig av hva som er hensiktsmessig / aktuelt for det enkelte tema.

- Informasjonsinnhenting og beskrivelse / verdivurdering av dagens situasjon
- Beskrivelse, beregning og vurdering av tiltakets konsekvenser i forhold til de ulike utredningstemaene
- Beskrivelse av eventuelle tilrådte avbøtende tiltak

I oppstartsmøte med Tysvær kommune ble det avklart at det er landskapsbilde og naturmangfold som skal konsekvensutredes etter forskriften. I tillegg er det konkludert med at det også skal gjøres vurderinger av virkninger for trafikk, støy og luftkvalitet. Dette er fagområder som kan få konsekvenser ved blant annet tiltak som uttak av steinmasser og knusing av stein. Enkelte tema vil bli utredet som egne notater / rapporter, mens andre kun vil bli utredet som en del av planbeskrivelsen (delkapitler). Dette vurderes underveis i prosessen når omfang av de ulike temaene er avklart. Etter høring av planprogrammet er det tatt inn krav om at også klimagassutslipp skal utredes i planarbeidet.

I tillegg til disse spesifikt avklarte utredningstemaene skal det også gjennomføres andre undersøkinger og vurderinger i samsvar med ordinær planprosess slik som utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse, og vurderinger for veg og vann- og avløp, inkl. overvannshåndtering.

Det som er vurdert som relevante fagtema som skal konsekvensutredes etter forskriften er;

- **Landskapsbilde** – området er i dag urørt, og planlagte tiltak vil forandre landskapsbildet. Utredning av landskap handler om en helhetlig, romlig og visuell vurdering av alle aspektene et landskap består av, og sammenhengen

mellom komponentene i dette landskapet, samt området eller tiltakets forhold til omgivelsene.¹²

- **Naturmangfold** – innenfor planområdet er det er potensiale for ulike former for verdifullt naturmangfold. Temaet naturmangfold er delt i ulike kategorier, verneområder, naturtyper, arter, landskapsøkologiske sammenhenger og geologisk mangfold. Hva som skal kartlegges i utredningen er avhengig av artsgrupper og naturtyper i området og det blir vurdert konkret i samband med utredningsarbeidet og ved feltbefaringer. Miljødirektoratets veileder M-1941 legges til grunn for utredningene.
- **Trafikkavvikling og trafiksikkerhet** – grunnet økte transporter til og fra området
- **Forurensning** – forurensning til luft/grunnen, støy, støv og klimagassutslipp. Begrunnelse: planlagt aktivitet medfører blant annet behandling av tilførte masser, uttak av steinmasser, steinknusing og transporter
- **Klimagassutslipp** – Etter miljødirektoratets veileder M-1941 er klimagassutslipp et aktuelt utredningstema dersom det planlegges utbygging over 5 daa på karbonrike arealer, utbygging som kan gi økt transport, utslippsintensiv industri eller utslipp fra materialbruk og anleggsarbeid (massetransport, produksjon og transport av materialer).

6.2 Landskapsbilde

Området er i dag urørt, og uttak av steinmasser vil påvirke landskapsbildet. Utredningen vil ta for seg aktuelle registreringer av landskapskartlegginger for området, en vurdering av dagens situasjon og verdikartlegging av arealene. Det kan være aktuelt med befaringer i området. I tillegg kan det være aktuelt å utarbeide visualiseringer som viser illustrasjoner av virkningene av planen. Det blir utarbeidet en egen fagrapport for dette utredningstemaet.

6.3 Naturmangfold

Planområdet er i hovedsak et LNF-område / naturområde. Området består av deler av Stølsfjellet og Svartaberget/Kråkefjellet, samt dalen mellom disse. Lavereliggende

¹² Konsekvensutredning av klima og miljø, M1941, Miljødirektoratet,

områder består delvis av myr, mens området rundt består av fjell i dagen og tynt vegetasjonsdekke. Artskart viser i hovedsak funn av livskraftige arter, men det er registrert andre funn av blant annet arter av særlig stor forvaltningsinteresse i omlandet rundt planområdet. Sørlige deler av området er kartlagt etter NiN og det er registrert kystlynghei (utvalgt naturtype) innenfor planområdet.

Naturmiljøet i området vil bli vurdert med tanke på om det gir føringer for ny arealbruk av området. Virkninger for naturmiljøet som følge av planforslaget vil bli utredet i konsekvensutredningen.

Rette myndigheter og fagreferanser vil bli sjekket for eventuell kunnskap om arter som ikke er registrert eller som er unntatt offentligheten (som f.eks Hubro). Planområdet skal NiN-kartlegges etter Miljødirektoratets instruks for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag. Registrering av fremmede arter og rødlistede arter inngår i dette. Prinsippene i Naturmangfoldlovens § 8–12 legges til grunn for utredning av konsekvenser for naturmiljø og biologisk mangfold. Det blir utarbeidet en egen fagrapport for dette utredningstemaet.

6.4 Trafikkavvikling og trafikksikkerhet

Dagens situasjon blir beskrevet og virkningene av planen blir utredet, basert på at det vil bli økt trafikk på vegnettet i området. Temaer som vil være aktuelle å vurdere er adkomst fra hoved- og sekundærvegnettet, trafikkavvikling, trafikksikkerhet og endring i trafikkmengder i området. Det vil bli utarbeidet eget notat for dette temaet.

6.5 Forurensing

Tiltak i samsvar med reguleringsplanen og økt trafikk til området kan føre til forurensing i form av støy, støv og/eller annen forurensing til luft og grunnen.

Utbyggingsområdet vil få avrenning av overvann til Akسدalsvatnet, som har mange brukerinteresser. Som en del av utredningsarbeidet skal konsekvens av tiltaket belyses og eventuelle avbøtende tiltak innarbeides i planforslaget.

6.5.1 Støy

Anbefalinger og grenseverdier i henhold til retningslinjen for *Støy i arealplanlegging T-1442/2021*¹³ skal legges til grunn i reguleringsplanarbeidet. Det utarbeides en støyfaglig utredning som redegjør for konsekvensene av støy ved etablering og drift av ressursparken. Dette inkluderer også støy i forbindelse med ev. knusing av steinmasser. Ved overskridelse av grenseverdier i retningslinjen skal avbøtende tiltak vurderes. Eventuelle behov for støyreducerende tiltak vil komme frem av reguleringsbestemmelser. Det vil bli utarbeidet eget notat for dette temaet.

6.5.2 Luftkvalitet

I anleggs- og driftsfasen kan det oppstå støvflukt og lokal luftforurensning bl.a. som følge av støvende anleggsarbeider og massetransport. Utredningen vil i hovedsak vurdere konsekvenser for lokal luftforurensning i anleggsfasen. Det vil tas utgangspunkt i beskrivelser av aktuelle anleggsaktiviteter og faseplaner for anleggsarbeidene, dersom slik informasjon foreligger.

Vurderingen vil basere seg på retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520)¹⁴. Det vil bli anbefalt ev. avbøtende og støvdempende tiltak for å redusere eksponering for luftforurensning for mennesker og eventuell nærliggende luftfølsom bebyggelse. Vurderingene vil være overordnede og inkluderer ikke detaljerte spredningsberegninger. Det vil bli utarbeidet eget notat for dette temaet.

6.6 Klimagassutslipp

Klimagasser er gasser som påvirker atmosfærens evne til å holde på varme, skaper en drivhuseffekt og dermed påvirker klodens klima. De viktigste utslippskildene i Norge er olje- og gassutvinning, industri, veitrafikk, annen transport og arealendringer. Etter miljødirektoratets veileder M-1941 er klimagassutslipp et aktuelt utredningstema dersom det planlegges utbygging over 5 daa på karbonrike arealer, utbygging som kan gi økt transport, utslippintensiv industri eller utslipp fra materialbruk og anleggsarbeid (massetransport, produksjon og transport av materialer). Det skal utarbeides klimagassregnskap for planforslaget, miljødirektoratets veileder M-1941 blir lagt til grunn for arbeidet.

¹³ Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2021, Klima- og miljødepartementet, 11.06.2021

¹⁴ Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, Miljøverndepartementet (Klima- og miljødepartementet), 25.04.2012

Konsekvensutredningen skal kartlegge i hvilken grad tiltaket påvirker klimaet. Det skal blant annet gjøres følgende vurdering av tiltaket:

- › Medfører tiltaket nedbygging av karbonrike arealer?
- › Medfører tiltaket endringer i trafikk eller transportmønster som kan øke klimagassutslipp?
- › Innebærer tiltaket ny industri som gir økte klimagassutslipp?
- › Medfører tiltaket bruk av innsatsfaktorer eller fossile energikilder, som kan øke klimagassutslipp?
- › Hvilke energiløsninger er aktuelle?

7 Andre temaer

Foregående kapittel tok for seg de konsekvensene som skal utredes, som følge av planforslaget. I tillegg vil planbeskrivelsen ta for seg andre temaer, som ikke er direkte konsekvenser, men som er viktige tema å få belyst som en del av planforslaget.

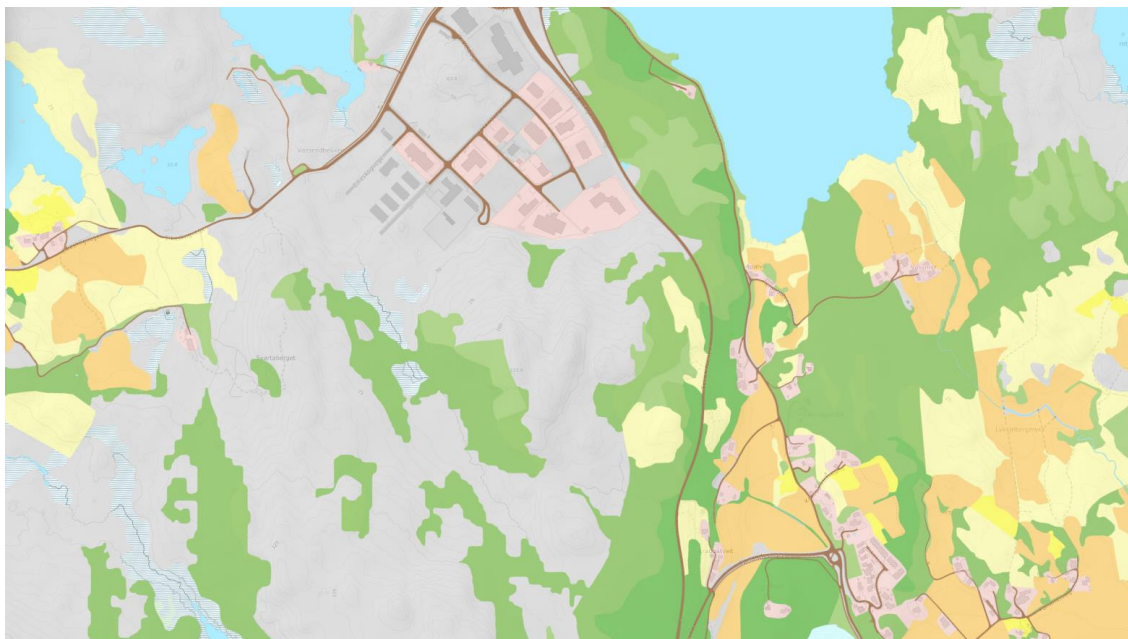
7.1 Nærmiljø og friluftsliv

Det er pr. dd. ikke registrert viktige verdier for nærmiljø og friluftsliv innenfor planområdet eller i direkte nærhet til planområdet. Nord for planområdet inngår gang- og sykkelveg langs Eikeskogvegen i en sammenhengende turløype rundt Akسدalsvatnet.

Temaet vil bli vurdert i forhold til hvilke virkninger tiltakene i planen kan få for nærmiljøet og eventuelt område for friluftsliv. Konklusjonene vil gå frem av planbeskrivelsen til reguleringsplanen.

7.2 Naturresurser

Det er pr. dd. ikke registrert store landbruksinteresser innenfor planområdet. Det kan være noe beiteareal, men det blir vurdert i planprosessen. Nibios karttjeneste *Kilden* viser at det er noe innmarksbeite (lysegul farge i kartet under) øst for planområdet, mot E39, men det ligger utenfor varslet planområde.

Figur 7-1 Kartutsnitt som viser markslagskart og arealtype for landbruk (AR5).
Kilde: Nibio, Kilden.

Registrerte skogsarealer er vist med grønne farger i markslagskartet og viser variert produktivitet der lysere grønn farge indikerer mindre produktiv skog og mørke farge viser skog med høyere bonitet. Deler av skogsarealene er ikke kategorisert som produktiv skog. Der er det registrert impediment som skogsbonitet, dvs. arealer med jordgrunn som er uegnet til dyrking. Ortofoto viser at det er begrenset med reell produktiv skog i planområdet. Konklusjonen er at her vil det være begrenset med verdier sett i sammenheng med landbruk og vern av naturressurser, men området kan eventuelt brukes til noe beiting, men det vil avklares i den ordinære planprosessen.

Det er noen vassdrag i og utenfor planområdet. Virkning for disse vil bli vurdert under utredning for naturmangfold. Det samme gjelder for aktuelle myrlandte områder. Dersom det er noen drikkevannskilder som kan bli påvirket av planlagte tiltak vil det komme frem som en del av planprosessen.

Steinmassene som er planlagte tatt ut av området vil ha en samfunnsverdi når de blir solgt som en del av virksomheten i området. Selve uttaket og håndteringen av steinmassene, og virkningene av dette blir konsekvensutredet som vist til tidligere i dette kapittel, og er ikke tema for faget naturressurser.

7.3 Kulturminner og kulturmiljø

Det ikke er kjente automatisk freda kulturminner, eller registrerte SEFRAK-bygninger innenfor varslet planområdet. Det er derfor ikke satt krav om konsekvensutredning av kulturminner og kulturmiljø. Rogaland fylkeskommune får tilsendt varsel om oppstart av planarbeid, og de vil ta stilling til om det er potensiale for eventuelle funn i området. Dette vil komme frem i deres uttale til planvarselet.

7.4 Næringsliv

Etablering av næringsvirksomhet i området vil bli vurdert opp mot føringene i *Regional plan for areal og transport på Haugalandet*, og sett på i sammenheng med en regional samhandling som skal danne grunnlag for vekst og utvikling i regionen. Lokalisering av næringsvirksomhet skal være basert på «Rett virksomhet på rett sted».

7.5 Barn og unge

Barn og unge er en gruppe som skal i varetas særskilt i planprosesser. I arbeid med planforslaget vil det komme frem om området brukes av barn og unge. Generell sikkerhet for barn må også vurderes. Barn og unge ferdes ofte som “myke trafikanter” og dette er en gruppe som vil bli ivaretatt når trafikkkløsninger skal vurderes under temaet trafikk.

7.6 Teknisk infrastruktur / overvannshåndtering

Det utarbeides skisse til teknisk plan for planområdet som viser plassering av ledningstraseer for vann-, spillvann- og overvannsledninger samt tilkoblingspunkt til eksisterende kommunalt ledningsnett.

Planområdet har i dag i all hovedsak avrenning til Akسدalsvatnet. Overvannshåndtering fra virksomheten innenfor planområdet skal belyses særskilt, inkl. vurdering av behov for ev. renseløsninger for overvann for å unngå partikkelpredning til vassdrag.

7.7 Geologiske forhold

Registeringer fra Norges Geologiske Undersøkelse, NGU, viser at tonalittisk gneis er hovedbergart i området. Omfang på uttak av bergmasser kan bli så stort at det må utarbeides driftsplan og ev. søkes driftskonsesjon etter mineralloven. Dette er

Direktoratet for mineralforvaltning sitt ansvarsområde, og vil bli fulgt opp før uttak av steinmasser igangsettes.

Man anser at det for reguleringsplanarbeidet ikke være behov for særskilte geologiske undersøkelser/ vurderinger. Ev. krav til vurderinger og sikringstiltak ved uttak av bergmasser, vil inngå i utførende bedrift sitt internkontroll- og HMS-system.

7.8 Universell utforming

En vurdering av planforslaget i forhold til universell utforming vil inngå som en del av planbeskrivelsen.

8 Risiko og sårbarhet (ROS)

Plan- og bygningslovens § 4-3 stiller et generelt krav til utredning av risiko og sårbarhet i reguleringsplaner som legger til rette for utbyggingsformål.

Hensikten med ROS-analysen er å avdekke sårbare forhold / objekter som kan forbindes med reguleringsplanen. Analysen skal avdekke forhold som kan medføre en uakseptabel risiko for menneske, miljø eller materiell. ROS-analysen skal identifisere hendelser, og vurdere sannsynligheten for disse, samt tilhørende konsekvens. Ved identifisering av uakseptabel risiko vil det være vesentlig å stille krav om forebyggende tiltak. Analysen vil ta utgangspunkt i metode som er anerkjent i relevante veiledere og vil følge ordinær utredning for reguleringsplaner.